

Martat

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN
TAVOITTEET JA
KOTITALOUSALA

IFHE Position Paper / Terhi Lindqvist
Marttaliitto 2016

XXIII IFHE WORLD CONGRESS 2016

IFHE 2016
WORLD CONGRESS
DAEJEON, KOREA

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

IFHE JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

- IFHE hyväksyi Korean maailmankongressissa IFHE Position Statement -asiakirjan, jossa käsitellään tavoitteista viittä:
- Köyhyys
- Terveys ja hyvinvointi
- Sukupuolten tasa-arvo ja tyttöjen ja naisten asema
- Vesi ja sanitaatio
- Kestävä kuluttaminen ja tuotanto

YLEISTÄ

- Kaikkien kotitalousammattilaisten tulee edistää kotitalousalan tunnettuutta ja sen kykyä vaikuttaa myönteisesti yksilöiden ja perheiden kehitykseen. Myös kansallisella tasolla tulee tuoda esiin nämä yhteydet.

YLEISTÄ

- Kotitalousalan tutkimus on tärkeässä roolissa, kun etsitään uusia tapoja kasvattaa ja opettaa, tai halutaan saada uutta tietoa hyvästä ravitsemuksesta, hygieniasta tai kestävästä kuluttamisesta.
- Opetus ja neuvonta rakentaa siltaa tutkimuksen ja arjen välille.

YLEISTÄ

- Kotitalousopetus osoittaa meille keskinäiset riippuvuussuhteemme, miten elämäntapa ja kulutusvalinnat vaikuttavat ympäröivään maailmaan lähellä ja kaukana.
- Moni Korean pääluennoitsija keskittyi juuri tähän aiheeseen: terveyden ja kuluttajapoliittisten valintojen globalisoitumiseen ja planetarisoitumiseen.

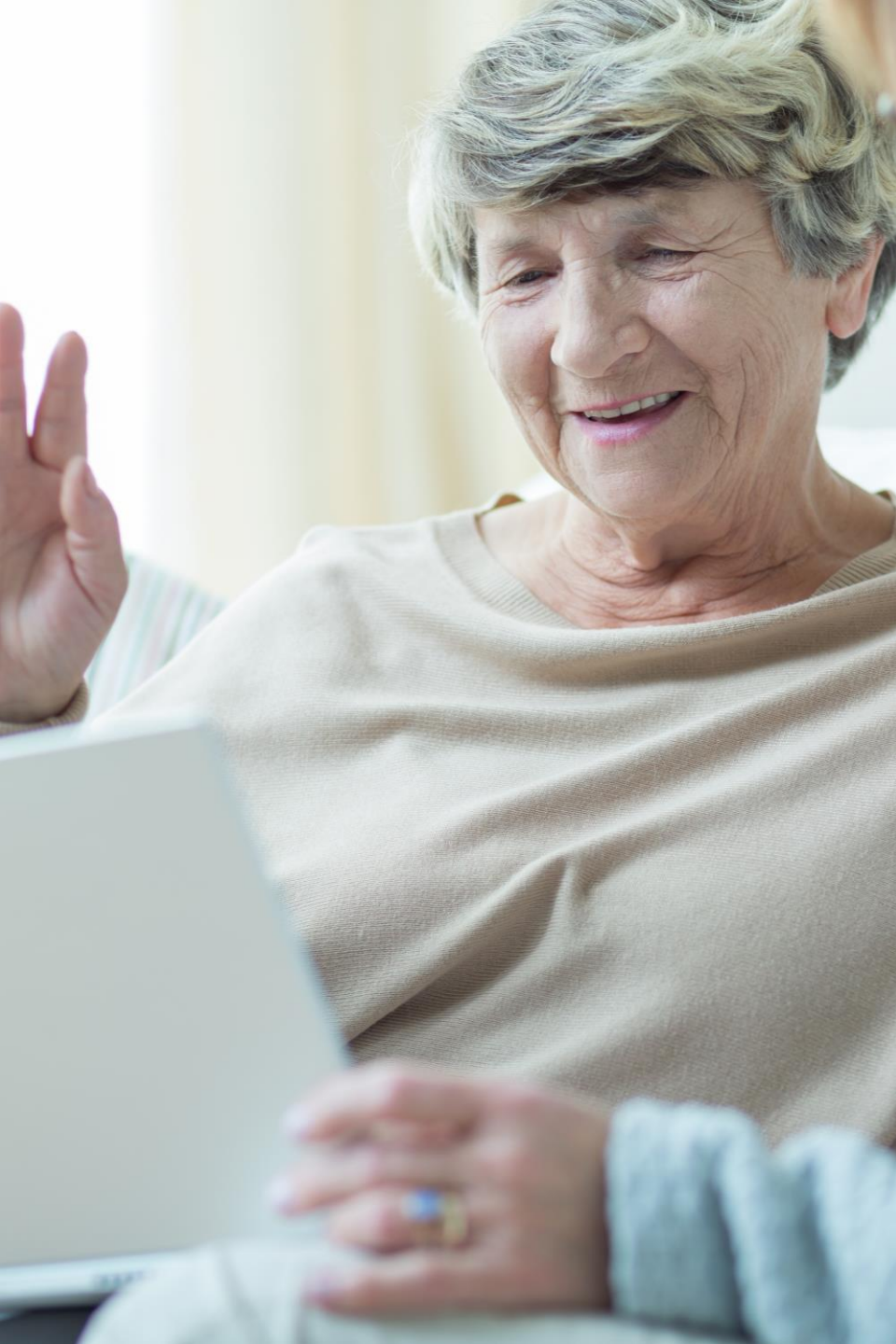
KÖYHYYDEN POISTAMINEN

- Talouslukutaito ja velkaantumisen väheneminen
- Kestävän ruuantuotannon opettaminen
- Naisten köyhyys, naisten tulot
- Turvallisuudentunne ja kyky hallita omaa elämää

TERVEYS JA HYVINVOINTI

- Kotitalouslukutaito mahdollistaa ihmisille valintojen tekemisen ja omaan terveyteen vaikuttamisen.
- Hygienen ja tarttuvien tautien välinen suhde
- Hyvä ravitsemus ja tautien ennaltaehkäisy ja oireiden lievittäminen
- Onnettomuuksien ehkäisy, terveellisiin ja turvallisiin koteihin siirtyminen

TERVEYS JA HYVINVOINTI

- Erityisen tuen tarpeessa olevat ihmiset (vanhukset, vammaiset, erityisryhmät). Kotitalouksien rooli heidän hoidossaan on merkittävä.
- Lisäksi kotitalousala on ammatillisesti mukana sosiaalisissa instituutioissa, joissa erityisryhmiä hoidetaan.
- Työn ja perhe-elämän yhdistäminen ja vastuunjako edistää hyvää mielenterveyttä.

TASA-ARVO, TYTÖT JA NAISET

- Kotitalous on yksikkö, jossa ihmiset tyydyttävät perustarpeitaan yhdessä.
- Todellisuudessa resurssit eivät aina jakaudu tasaisesti näiden yksilöiden välillä. Sisäiset voimasuhteet vaikuttavat perheensisäiseen päätöksentekoon, resurssien jakamiseen ja työnjakoon. Voimasuhteisiin taas vaikuttavat myös sosiaaliset ja kulttuuriset tekijät, jotka usein määrittävät miehen perheen pääksi.

TASA-ARVO

- Vaikka naiset osallistuvat palkkatyöhön, he tekevät lähes kaikkialla maailmassa edelleen suuremman osan palkattomasta työstä.
- Kun taloudellinen osallistumismahdollisuus kodin ulkopuolella kasvaa, myös kodin sisäisen työnjaon tulee muuttua. Sukupuolten välistä tasa-arvoa ei voi saavuttaa koulutuksessa tai työelämässä, jos sitä ei ole myös kotona.
- Kotitalousala voi vaikuttaa näiden roolien laventamiseen neuvonnalla, koulutuksella ja vaikuttamalla päätöksentekoon.

TASA-ARVO

- Sosialisaation merkitys, riittävät julkiset tukirakenteet (esim. päivähoitojärjestelyt)
- Oikeus laadukkaaseen ajanmukaiseen kotitalousopetukseen alkaen varhaiskasvatuksesta ja peruskoulusta. Poikien ja tyttöjen kasvattaminen ja sosiaalistaminen väkivallattomaan ja kaikkia arvostavaa ilmapiiriin.

VESI JA SANITAATIO

- Tavoitteena taata puhdas vesi ja sanitaatio kestävällä tavalla kaikille
- Tärkeinä keinoina jätevesien käsittely, kierrättäminen ja uudelleenkäyttö, puhtaan veden laadun varmistaminen, vedenkäytön tehokkuus ja kestävyys, vesiekosysteemien suojele
- Näkyvät muovit ja mikropartikkelit
- Veden tehokas käyttö, sadeveden talteenotto ja harmaitten vesien hyötykäyttö
- Kulutusvalinnat kuten tekstiilijätteen vähentäminen, tekstiilien kestävä kulutus, ruokahävikin vähentäminen kaikki edistävät veden riittävyyttä.

KESTÄVÄ TUOTANTO JA KULUTUS

- Mm. jätteiden vähentäminen, ruokahävikki, kemikaaliset ja myrkylliset jätteet, fossiiliset polttoaineet, turismi ja luonnonvarojen kulutus.
- Osa ihmisistä kuluttaa liikaa, osa "liian vähän".
- Esim. päivittäisten aterioiden valmistamisen prosessi: ostopäätös, logistiikka, valmistustavat, valmistettava määrä, tähteiden hyödyntäminen, jätteen määrä. Nämä kaikki voidaan tehdä kestävämmiin tai vähemmän kestävästi.
- Osaratkaisuuina jakamistalous, ekorakentaminen, kaupunkiviljely, second hand

LOPUKSI

- Kotitalousopetus ja -neuvonta osoittavat meille globaalit riippuvuussuhteet ja miten niihin voimme vaikuttaa.
- Ihmiset on nähtävä samaan aikaan sekä kuluttajina että kansalaisina. Kuluttajakansalainen vaikuttaa myös lähiyhteisöönsä ja päättäjiin.
- Kotitalousalan ammattilaiset ovat muutosagentteja. Meidän pitää itse nähdä itsemme sellaisina.

GAMSA HAMNIDA - KIITOS

Martat

www.martat.fi